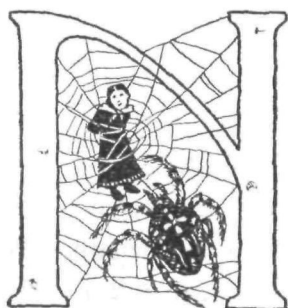

S. C.:

Pri ličkanju.

a kuhinjskih tleh so ležali turščni stroki v velikih kopicah. Oličkali smo hitro nekaj strokov, posedli v mehkem ličkanju, in delo se je pričelo.

Moja mala sestra Zora se je spravila na najvišjo kopico in nam poredno nagajala. Nekaj časa je ličkala ... Zamišljeno je gledala na strok, njeni prstki so počasi trgali suhe liste ... potem pa, kot bi se nečesa domislila — je vrgla v mene strok in se glasno nasmejala.

Mi smo molčali. Čulo se je le šumenje ličkanja, in v ognjišču je prasketal ogenj. Kuhala se je kava.

„Muc! Muc!“ je začela Zora klicati mačko, ki je počasi prilezla v kuhinjo. Videla je luč; to ji je znamenje, da je kdo v kuhinji ... in tedaj gotovo pride.

„Muc, muc — pridi k meni!“

Mačka je obstala nekaj časa na pragu; pogledavala je začudeno po velikih kopicah in po nas, ki smo sedeli med njimi skriti, da so se nam videle iz njih samo glave. Opazila je Zoro. Skrivila je hrbet, privzdignila oni košček repa, ki ga je imela, in ji veselo priskakljala v naročje. Z Zoro sta bili veliki prijateljci. Vedno je hodila za njo, celo v šolo je hotela, a končno je sama izprevidela, da je še premalo učena. Igrala se je nadvse rada in vsako muko je rada pretrpela od Zore, samo da se je smela z njo igrati.

„Muca, moja lepa muca,“ je gladila Zora mačko. „Caj, muca, kje pa si se danes potepala!“ Prijela jo je za vrat in jo nabila. Muca je malo mi-javkala in izkušala s tačico uloviti njeno roko. In potem se je pričelo

igranje ... To je bilo joj! Stroki so se usuvali iz kopice dol v ličkanje ... Ne dolgo. Zora je kriknila, padla je z mačkom vred raz kopice v mehko ličkanje. Glasno smo se smejali, samo Milka, moja starejša sestra, se je jezila.

„Mama! Vse mi podere.“

Počasi se je skobacala Zora nazaj na kopico in vlekla mačko s seboj za noge. Zmagonosno nas je pogledala in zopet pričela prejšnjo igro. A to ni dolgo trpelo.

„Teta, pripoveduj!“ je zaprosila našo staro sosedo, in njene modre oči so se radovedno nasmihale. A ta je ni hotela slišati.

„Teta!“

„Kaj?“

„Povej kako pravljičico!“

Milka je prenehala z delom, prišla teta za roko in pričela tudi ona prositi.

„Saj ne znam,“ se je branila teta Meta in hitela dalje ličkati. Medtem pa je premišljala, o čem bi povedala svojim ljubljenskima Rada jih je imela. Vedno so bile skupaj, in kamor je šla teta — tja sta hoteli tudi moji sestre. Ves dan sta bili pri nji — samo h kosilu, večerji in spat sta prišli domov. In še to ne vedno.

Visoko na stropu je brlela luč, in njena negotova svetloba je plavala po kuhinji ... Semintja so se zibale sence več po zakajnem zidu, ki so posedavale pri luči, gledale v plamen in se brezskrbno podile krog svetilke. Nad lučjo — pod stropom pa so glasno vršele muhe.

„Boš pri miru!“ se je jezila Zora nad mačko, ki ji je hotela uiti iz naročja. V kotu je zapazila kost ...

„Teta!“

„Tiho bodi!“ — ji je velela mamica, „saj vidiš, da teta ne utegne.“

„Ali je res, da so Pregljevi prodali kravo?“ je nadaljevala proti teti.

„Menda bo že ... pravila mi je botra sama,“ je odgovorila teta.

„Kdo jo je kupil?“ sem vprašal jaz.

„Kdo? Požganec!“

„Tako!“

In zopet smo molčali — v kotu na omari pa je tiktakala ura. Zunaj je bila mesečna noč. Zvezde so trepetale, in luna je razlivala svojo bajno svetlobo po zemlji. Nejasne, velike sence so ležale po travnih in polju ... Tiho in mirno je bilo povsod, le časih je pridrdral voz, ropot se je bližal, čuli smo, kako je šel mimo vežnih vrat in zopet izginil v daljavi. Vmes pa se je oglašal grilček in glasno žvižgal svojo pesem tja v noč.

„Teta,“ je pričela Zorka iznova prositi — skoro neslišno. Teta jo je pogledala, se nasmehnila in odrinila ličkanje izpod nog.

„No, pa bom, če boš pridna in če ne boš zaspala.“

„Ne bom! Muca, muca!“

Mačka je pustila oglodano kost tam v kotu, prišla k Zori in ji legla v naročje. Vedno, kadar je teta pripovedovala kako pravljičico, je legla mačka Zori v naročje, in navadno sta obe zaspali, še preden je bilo pravljičici konec.

— Ob parobku samo'nega gozda — je začela teta — je sedela mlada deklica na starem, napol gnilem štoru in jokala. Vse krog nje daleč tja naokolo je bilo mirno in tiho; le čez poljano sem je vel veter in se zaletaval jezno v stare stoletne bukve, ki so mu zastavile pot. Opazil je bil deklico in se radovedno ustavil.

„Čemu jočeš? Mala!“

Deklica je sklonila glavo, zakrila obraz z rokami in vnovič zaplakala. Veter jo je hotel utolažiti. Usipaval je nanjo z lesnike rožnatega cvetja in se z njo poigral; a ona je še glasneje ihtela.

„Ne plači, mila moja!“

Izza bližne krtine je prilezel tolsti hrošč, sedel na zadnji nogi in mežikaje z očmi motril deklico.

„Čemu! Čemu!“ je pribrenčal čmrlj in odhitel.

„Mamica — je — — bolna —“ je zaječala deklica. Ljubila je svojo mamico, in sedaj je bolna. Sami sta v tem širnem gozdu, daleč naokolo ni žive duše. — In uboga Vidka si ni vedela pomagati.

Žalostno je odletel veter nazaj po širni poljani. Cvetice so klonile svoje glavice, in sempatja jim je zablestela solza usmiljenja... Deklica pa je še vedno jokala.

„Tiho bodi! Povem ti zdravilo, je zašepetala stara lesnika in se globoko sklonila nad njeno glavo. „Ali težko, težko ga je dobiti! Iti moraš daleč, daleč skozi gozd, hodila boš dolgo, in pot bo težavna. — Grmovje, širne pustinje, nikjer človeka, sama boš...“

„Ah, lepa moja lesnika, vse — vse storim za svojo bolno mamico.“

„Prideš do jezera sredi visokih gorá. Tam na produ stoji hišica in v nji dobiš na mizi malo steklenico. Vzemi jo, ali ne pritakni se ničesar drugega.“

In deklica je šla. Hodila je dolgo skozi grmovje, ki ji je trgalo obleko, jo prijemalo s trnjem za lase in jo praskalo. A šla je dalje — čez širne pustinje po bodečem ostrem kamenju. Nikjer ni videla človeka, nikjer ni bilo koč, da si utolaži glad, in nikjer mrzlega studenca, da si izmije rane in ugasi žejo. Vroče solnce je pripekalo, nikjer ni bilo sence, da se malo odpočije.

In v teh pustinjah so tulili volkovi... Zatrepetala je in hitela naprej. To tuljenje je prihajalo bližje, in že je čutila njih gorko sapo. „Požremo te!“ so hropeli za njo. A Vidka se v svoji ljubezni do mamice ni dala ustrašiti. Bežala je... volkovi pa so zastajali in njih tuljenje se je razgubljalo v noč.

Vsa onemogla je prišla k jezeru. Solnce je ravno vzhajalo, in njega svetli žarki so trepetali na obzorju. Po jezeru pa je ležala še lahna megla.

Kmalu je dobila koč. Majhna, napol razpadla je bila, in vrata so bila naširoko odprta. Sredi lepe čumnate je stala miza, obložena z najboljšimi jedili in s pijačo.

Vidka je obstala, iztegnila roko po kozarcu vina in hotela piti. Bila je tako žejna in trudna.

„Ne pritakni se ničesar drugega,“ ji je prišlo v onem trenutku na misel, tako ji je rekla lesnika. Postavila je kozarec na mizo in začela iskati ono steklenico z zdravilom. Varno jo je spravila v žep in hotela oditi. Že je držala za kljuko...

„Pa vsaj ne bo nihče videl, če naredim samo požirek,“ je premišljala pri vratih in poželjivo gledala po mizi. Stopila je nazaj k mizi, spomnila pa se je svoje bolne mamice. „Bog vse vidi,“ jo je učila njena mamica. Videl jo bo in vzel njeno ljubo mamico k sebi, in ona bo sama. In zbežala je Vidka iz kočice in hotela domov.

Na klopci pred kočico je sedela stara ženica. Čelo ji je bilo nagubano, lasje beli kot sneg, in njene oči so dobrohotno gledale pridno deklico.

„Vidka!“ ji je zaklicala, „tvoja mamica je ozdravela.“ Prijela jo je za roko in odvedla nazaj v kočico.

„Na, vzemi, pij in jej! Slušala si. Bila si lačna in žejna in nisi se ničesar dotaknila, ker si vedela, da te vidi ljubi Bog.“

Slastno je jedla Vidka... In ko je prišla domov, je dobila svojo bolno mamico zdravo in veselo...

Teta Meta je končala. Ozrl sem se po Zori. Glavo je imela naslonjeno na turščne stroke, v naročju muco... Tudi Milka se ni mogla premagati in zadremala je. Časih je še napol odprla oči, a ko je mamica pripravila kavo, sta že obe spali,

Vlasta na vozu.

*Na vozu sedi
in v daljo strmi
in v mislih zase
tako govori:*

*Kako radá
na vozu bi šla
pogledat tjakaj
na konec sveta!*

*A konjčka ni,
ki naglo beži,
da zdrčal bi z vozom
v daljne strani.*

*Ni konjčka -- oj,
da bi šel zmenoj
Voziček, pa z Vlasto
doma postoj!*

Simon Palček.

